

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 3. november 2016
Sagsnummer: 2016-221

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14. -15. november 2016.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

SAMLENOTAT
Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14. – 15. november 2016

1. Landbrugsforskning og innovation
- *Orientering fra formandsskabet og udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke *side 2*

2. Internationale handelsaftaler og –forhandlinger på landbrugsområdet
- *Orientering fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke *side 4*

3. Fødevarerforsyningskæden – task force for landbrugsmarkederne
- *Præsentation fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke *side 9*

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en flerårig plan for demersale bestande i Nordsøen og fiskeriet efter disse bestande og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 676/2007 og Rådets forordning (EF) nr. 1342/2008
- *Udveksling af synspunkter*
KOM (2016) 493 *side 14*

5. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse af EU-fiskerfartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2017 og 2018
- *Politisk enighed*
KOM (2016) 643 *side 20*

6. Henstilling til Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til på Den Europæiske Unions vegne at indlede forhandlinger om indgåelse af en bæredygtig fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende protokol med Republikken Ghana
- *Tidlig forelæggelse*
KOM-dokument foreligger ikke *side 23*

7. Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EU) nr. 1370/2013 om foranstaltning til fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter
- *Tidlig forelæggelse*
KOM (2016) 653 *side 26*

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 14. – 15. november 2016

1. Landbrugsforskning og innovation KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Det forventes, at formandsskabet på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. november 2016 vil orientere om konklusionerne fra en konference afholdt den 17. oktober 2016 i Bratislava om regionernes rolle i bioøkonomien. Med henvisning til disse konklusioner argumenter formandsskabet blandt andet for, at der er behov for en strategisk tilgang til anvendelse af EU's forsknings- og innovationsmidler, der mindsker forskellene i medlemsstaternes deltagelse i EU's rammeprogram, Horizon 2020. Sagen forventes på dagsordenen med henblik på orientering og udveksling af synspunkter.

Baggrund

Generelt er der i EU stort fokus på fødevarer- bioøkonomiforskning, hvilket blandt andet er markeret ved Kommissionens nye "FOOD 2030" strategi. Kommissionen ser fødevarerområdet, inklusiv det marine område, som et område, hvor der kan skabes vækst og udvikling i Europa, hvis der kan opnås enighed om en koordineret indsats dels i Kommissionens relevante tjenestegrene og dels mellem medlemsstaterne. Kommissionen ser herudover fødevarerområdet som centralt i bestræbelserne på at adressere FN's udviklingsmål og konklusionerne fra klima topmødet i Paris sidste år (COP21).

Formandsskabet har ønsket at fremlægge konklusionerne fra en konference om regionernes rolle i bioøkonomien den 17. oktober 2016 i Bratislava. Dette med henblik på en drøftelse af to spørgsmål. Dels hvilken rolle samfundet, herunder regionerne og lokalsamfund, kan spille i udviklingen af en bæredygtig bioøkonomi. Dels muligheden for at anmode den Stående Komité for Landbrugsforskning (SCAR) om at drøfte samme spørgsmål.

Sagen er på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14.-15. november 2016 med henblik på orientering fra formandsskabet og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Den 17. oktober 2016 afholdte Kommissionen i samarbejde med det slovakiske formandskab en konference i Bratislava om regionernes rolle i udviklingen af den europæiske bioøkonomi, som formandsskabet vil orientere om. Hertil benytter formandsskabet lejligheden til at argumentere for, at der er behov for en strategisk tilgang til anvendelse af EU's forsknings- og innovationsmidler, der mindsker forskellene i medlemsstaternes deltagelse i EU's rammeprogram, Horizon 2020. Konferencen i Bratislava var den seneste i en række halvårlige konferencer vedrørende forskningen og EU's rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling (Horizon 2020) med fokus på bidrag til udviklingen af bioøkonomien i Europa.

Der peges i konklusionerne fra konferencen blandt andet på følgende:

- Behov for styrket udvikling af en bæredygtig og cirkulær bioøkonomi på regionalt og lokalt niveau
- At bioøkonomien ikke er bæredygtig uden direkte involvering af borgerne i samarbejde om etablering og vurdering af bioøkonomien
- At EU politikker af udpræget relevans for bioøkonomien (inklusiv samhørighedspolitikken og den fælles landbrugspolitik) bør være kohærente og omfatte udviklingen af regionale og lokale bioøkonomier med henblik på indfrielse af FN's bæredygtigheds mål og klimaindsatsen (COP 21 Paris).

- Behov for at opdatere den eksisterende EU's strategi og handlingsplan for bioøkonomien.

Det bemærkes, at 85 af de i alt 273 europæiske regioner (NUTS 2) har landbrug, fødevarer og bioøkonomi som en del af deres regionale erhvervsudviklingsstrategier – de såkaldte ”smart specialiseringsstrategier”.

Den Stående Komite for Landbrugsforskning (SCAR) blev etableret i 1974 og revitaliseret i 2001 i regi af Kommissionens generaldirektorat for forskning med det formål at rådgive Kommissionen om landbrugsforskningen i Europa samt koordination med nationalt finansieret landbrugsforskning. Mandatet er over de seneste år de facto udvidet, således at det nu omfatter forskning vedrørende den samlede bioøkonomi inkl. skov og fiskeri.

Komiteen rådgiver i den sammenhæng Kommissionen omkring landbrugs- og fødevarerforskningsindsatsen (bioøkonomien) i EU's rammeprogram for forskning og udvikling *Horizon 2020*, nærmere bestemt samfundsudfordring nr. to: ”fødevarerforsyning, bæredygtigt landbrug og skovbrug, havforskning, forskning vedrørende indre vandveje og bioøkonomi” med en samlet økonomisk ramme på ca. 28,7 mia. kr. (ca. 3,851 mia. €) i perioden 2014 – 2020.

Kommissionen har lagt op til, at komiteen vil blive inddraget i arbejdet med en revision af EU's eksisterende strategi og handlingsplan for bioøkonomien.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er ikke tale om stillingtagen til konkrete forslag, hvorfor nærhedsprincippet ikke er relevant.

Gældende dansk ret

Sagen vedrører ikke gældende dansk ret.

Konsekvenser

Sagen skønnes ikke at have umiddelbare lovgivningsmæssige, statsfinansielle, administrative, samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Høring

Sagen har været i høring i §2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bakker op om en forskningsbaseret tilgang til bioøkonomien. Bioøkonomien bør ifølge Landbrug & Fødevarer i denne sammenhæng ses bredt og omfatte hele det bioøkonomiske område, inklusive landbrugs- og fødevarerområdet, og ikke kun den del af bioøkonomien som ligger inden for afgrænsningen af PPP Biobased Industries (offentligt-privat partnerskab imellem EU og Biobased Industries Consortium). Landbrug & Fødevarer anser det for væsentligt, at EU øger de europæiske investeringer i forskning inden for bioøkonomien og bidrager til at øge de nationale investeringer. Derudover ønsker Landbrug & Fødevarer, at der i EU-regi sikres en øget satsning på hele den bioøkonomiske værdikæde, herunder et særligt fokus på optimering af inputfaktorer som for eksempel planteforædling og fremavl af dyr, samt at der indføres konkrete tiltag, som kan fremme et øget marked for bioøkonomien, herunder certificeringer og offentlige indkøb. Der bør derudover ifølge Landbrug & Fødevarer fremlægges forslag til en bedre indarbejdelse af bioøkonomien i aktiviteter og strategier om ”den cirkulære økonomi”. Endelig påpeger Landbrug & Fødevarer behovet for at opdatere og konkretisere bioøkonomistrategien af 2012 så hurtigt som muligt og i tæt samarbejde med de bioøkonomiske erhverv i regionerne

Kommissionens strategi for landbrugsforskning er ifølge Landbrug & Fødevarer et godt skridt på vejen, og den følger langt hen ad vejen erhvervets prioriteringer. Den skal dog suppleres og koordineres med en strategi inden for fødevarerforarbejdning, ingredienser, fødevarerrelateret sundhed m.v. som blandt andet.

blev adresseret på FOOD2030. I forhold til EU's forskningsprogrammer er der i den henseende brug for en stærk værdikædeintegration, og et tættere samarbejde mellem landbrugsdelen og fødevarerdelene, når det gælder forskning og innovation.

Ifølge Landbrug & Fødevarer er både den lokale og den globale dimension vigtig, når det drejer sig om bioøkonomien. Handlen med fødevarer og inputs til fødevarereproduktionen er global og ud fra en ressourceøkonomisk betragtning skal der arbejdes for en optimering hvad enten løsningen er lokal eller global. Med en stor effektiv animalsk produktion er Danmark afhængig af at kunne importere foderprotein til konkurrencedygtige priser. Der bør derfor for alle bioøkonomiske værdikæder lægges vægt på, at produktionen optimeres miljø-, klima- og energimæssigt samt økonomisk, hvad enten løsningerne er lokale eller globale. I forlængelse heraf kan initiativer i Region Midt og Region Sjælland fremhæves som regionale foregangseksempler. Det er dog afgørende, at der fortsat er et stærkt nationalt, europæisk og globalt fokus på bioøkonomien, da de største gevinster i bioøkonomien vil kunne opnås i samarbejde og tiltag på tværs af grænser.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark er generelt tilhænger af styrket europæisk forskning og innovation på landbrugsområdet, samt at forskning og innovation ses i et bredere bioøkonomisk perspektiv end den landbaserede produktion. Dette hensyn vil der også blive lagt vægt på i forbindelse med ændringer af den fælles landbrugspolitik. I forbindelse med den nationale udvikling af bioøkonomien i Danmark lægges der generelt vægt på, at der er en regional og lokal forankring og ejerskab til udvikling af bioøkonomien. Der er også i Danmark stort fokus på fødevarer og bioøkonomi i strategierne for de danske vækstfora.

Regeringen lægger generelt vægt på, at kapacitetsopbyggende aktiviteter og aktiviteter med regionalt udviklingsmæssigt primært understøttes af EU's strukturfondsmidler frem for via EU's forsknings- og innovationsmidler (Horizon 2020), og at "excellence"-princippet fortsat er et grundkriterium for tildeling af støtte fra EU's rammeprogrammer til forsknings- og innovationsprojekter.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Internationale handelsaftaler og –forhandlinger på landbrugsområdet KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. juli 2016. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen forventes på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. november 2016 at orientere om status for EU's regionale og bilaterale handelsaftaler og –forhandlinger samt multilaterale forhandlinger på landbrugsområdet.

Baggrund

Det forventes, at Kommissionen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. november 2016 vil orientere om status for EU's regionale og bilaterale handelsaftaler og –forhandlinger samt multilaterale forhandlinger på landbrugsområdet. Endvidere forventes det, at Kommissionen vil orientere om resultatet af en analyse af konsekvenserne for europæisk landbrug af allerede indgåede handelsaftaler og igangværende handelsforhandlinger.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. november 2016 med henblik på orientering og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Igangværende frihandelsforhandlinger

Der er blevet afviklet 15 forhandlingsrunder mellem EU og USA (TTIP) siden lancering af frihandelsforhandlingerne i marginen af G8-topmødet i Nordirland i juni 2013. Forhandlingernes mere tekniske fase er nu ved at være overstået, og der har endvidere været forhandlinger om en række udkast til kapitler i en endelig frihandelsaftale. På trods af gode fremskridt i forhandlingerne i 2016, herunder særligt på det reguleringsmæssige område, forventes det ikke, at EU og USA vil kunne indgå en politisk aftale om TTIP i år. Forhandlingerne forventes hermed at skulle fortsætte under en ny amerikansk administration.

Forhandlingerne mellem EU og Japan startede i april 2013, og der har foreløbig været gennemført 17 forhandlingsrunder. Danmark er et af de få EU-lande, som kontinuerligt opretholder et handelsoverskud over for Japan, og for hvem en ambitiøs frihandelsaftale har et entydigt positivt økonomisk perspektiv. Navnlig landbrugs- og fødevarerhvervet samt lægemiddelindustrien har meget stærke interesser i en åbning af det japanske marked. Forhandlingerne om en omfattende EU-Japan frihandelsaftale er i en afgørende fase i 2. halvår 2016, og politiske tilkendegivelser fra begge parter bekræfter ambitionen om at færdiggøre en politisk aftale inden årets udgang.

Efter længere tids stilstand i forhandlingerne mellem EU og Mercosur (Argentina, Brasilien, Paraguay, Uruguay) har parterne den 11. maj 2016 udvekslet toldtilbud, og første reelle forhandlingsrunde har fundet sted i midten af oktober 2016. Spørgsmålet om liberalisering af handelen med landbrugsvarer vil være et helt centralt element i forhandlingerne.

EU og Mexico har i juni 2016 påbegyndt forhandlingerne om en modernisering af den eksisterende frihandelsaftale fra 2000. Disse forhandlinger foregår inden for rammerne af forhandlingerne om en opdatering af den overordnede globale økonomiske og politiske samarbejdsaftale mellem parterne.

En regional frihandelsaftale mellem EU og ASEAN¹-landene blev igangsat i 2007, men mangel på fremskridt gjorde, at man besluttede i første omgang at søge handelsliberalisering gennem bilaterale forhandlinger med de enkelte ASEAN-lande. Ambitionen er, at de bilaterale frihandelsaftaler på sigt kan udgøre byggesten til en egentlig EU-ASEAN frihandelsaftale. EU og Filippinerne besluttede således i slutningen af 2015 at igangsætte bilaterale forhandlinger om en frihandelsaftale. Forhandlingerne vil basere sig på mandatet for forhandlingerne mellem EU og ASEAN, som også EU's netop velafsluttede frihandelsforhandlinger med Vietnam tog udgangspunkt i. Ambitionen er en tilsvarende ambitiøs og omfattende aftale. Første forhandlingsrunde fandt sted i maj 2016. Filippinerne er blandt de største aftagere af landbrugsprodukter fra EU, så en frihandelsaftale vil potentielt være til fordel for EU's landbrugssektor. Ligeledes har EU netop indledt forhandlinger med Indonesien om en frihandelsaftale, som potentielt også vil indebære fordele for landbrugssektoren i EU.

Færdigforhandlede frihandelsaftaler

Den 5. oktober 2015 opnåede USA, Japan og 10 andre lande i Stillehavsregionen (Canada, Australien, Malaysia, Mexico, Peru, Vietnam, Chile, Brunei, Singapore og New Zealand) enighed om handelsaftalen Trans-Pacific Partnership (TPP). Aftalen dækker ca. 40 % af den samlede globale økonomi og omfatter et marked med 800 mio. indbyggere. Den er den største af sin art i to årtier og indeholder 30 kapitler med reduktioner af handelsbarrierer på en række områder, herunder landbrug. For det danske landbrugserhverv er det særlig åbningerne af det japanske marked for svinekød fra parterne i TPP'en, der kan få stor betydning. Her gives betydelige indrømmelser, hvilket vil give operatører fra blandt andet USA og Canada fordele i forhold til blandt andet operatører fra EU. TPP'en skal ratificeres i de deltagende lande, inden den træder i kraft.

Den første frihandelsaftale i den nye generation af EU's frihandelsaftaler blev indgået med Sydkorea. Aftalen trådte midlertidigt i kraft i juli 2011 og er desuden EU's første handelsaftale med et asiatisk land. Aftalen er

¹ Brunei, Cambodja, Indonesien, Laos, Malaysia, Myanmar/Burma, Filippinerne, Singapore, Thailand og Vietnam.

den mest ambitiøse, EU nogensinde har forhandlet sig frem til. Den indebærer en afvikling af næsten alle importafgifter i løbet af en 5-årig overgangsperiode frem til 1. juli 2016 og skaber væsentlige nye muligheder for blandt andet markedsadgang for tjenesteydelser og investeringer.

Der blev den 26. september 2014 indgået en aftale om hovedelementerne i en frihandelsaftale mellem EU og Canada. Aftale indebærer en omfattende afvikling af toldsats i såvel EU som Canada. På EU's side er der tale om en afvikling af 99,2 % af alle toldlinjer ved aftalens fulde indfasning. Den tilsvarende toldafvikling på canadisk side omfatter 98,8 % af alle toldlinjer. Aftalen medfører blandt andet øget markedsadgang for canadisk okse- og svinekød i EU, mens EU omvendt opnår en bedre markedsadgang i Canada for blandt andet mejeriprodukter. Relateret til dette accepterer Canada fremadrettet at yde beskyttelse af et bredt udsnit af EU's prioriterede geografiske indikationer på fødevarerområdet. Der er efterfølgende opnået enighed mellem EU og Canada om reciprocitet i håndteringen af henholdsvis EU's ostekvoter på det canadiske marked og Canadas kødkvoter på det europæiske marked, således at begge kvoter administreres efter et licensbaseret system. Aftalen blev undertegnet af parterne den 30. oktober 2016 og afventer nu godkendelse i Europa-Parlamentet. Det forventes, at der kan ske midlertidig anvendelse af aftalen i begyndelsen af 2017. Endelig indgåelse af aftalen kræver fra EU's side national ratifikation i hver enkelt medlemsstat.

EU og Singapore afsluttede i december 2012 de politiske forhandlinger om en frihandelsaftale, der behandles ved EU-Domstolen pga. uenighed om kompetencefordelingen mellem EU og medlemsstaterne. Der er desuden iværksat yderligere forhandlinger om et kapitel om investeringsbeskyttelse. Aftalen er banebrydende for grøn teknologi, idet den forenkler reglerne for handel og investeringer i grøn teknologi og fremmer grønne udbud. EU og Vietnam afsluttede i december 2015 forhandlingerne om en omfattende frihandels- og investeringsaftale. Aftalen fjerner blandt andet tolden på stort set alle varer, herunder landbrugsvarer. Samtidig åbnes det vietnamesiske marked for europæiske serviceudbydere på en række områder. Aftalen skal sikre ens spilleregler for europæiske og vietnamesiske virksomheder, sikring af intellektuel ejendomsret, fremme og beskyttelse af investeringer samt etablering af en tvistbilæggelsesmekanisme. Endelig indeholder aftalen bestemmelser, der skal sikre forsvarlige sociale og miljømæssige standarder.

I 2013 undertegnede EU en ambitiøs og omfattende frihandelsaftale med Peru og Colombia. Aftalen medfører først og fremmest en eliminering af langt de fleste toldtariffer, samt forpligtelser vedrørende reduktion af tekniske barrierer og beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder mv. Aftalen er åben for deltagelse af andre Andean-lande². Ecuador har i juli 2014 tilsluttet sig aftalen, mens der fortsat er kontakt mellem EU og Bolivia med henblik på eventuel boliviansk tilslutning til aftalen.

EU og Ukraine afsluttede i december 2011 forhandlingerne om en frihandelsaftale, der er trådt midlertidigt i kraft den 1. januar 2016. EU forhandlede i juli 2013 frihandelsaftaler på plads med Moldova, Armenien og Georgien. Armeniens præsident meldte dog efterfølgende ud, at landet vil tilslutte sig den eurasiske toldunion (anført af Rusland), hvilket fra EU's side betragtes som uforeneligt med en frihandelsaftale mellem EU og Armenien. Aftalerne med Moldova og Georgien har været i midlertidig anvendelse siden 1. september 2014 og trådte fuldt ud i kraft den 1. juli 2016.

Endvidere forhandles om økonomiske partnerskabsaftaler (EPA'er), som også har et udviklingsmæssigt sigte, med forskellige grupperinger af AVS-lande (udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet). Her har EU på det seneste færdigforhandlet aftaler med henholdsvis en række vestafrikanske lande, herunder Nigeria, SADC (South African Development Community), herunder Sydafrika, samt EAC (East African Community – Burundi, Kenya, Rwanda, Tanzania og Uganda). Den 10. juni 2016 underskrev EU aftalen med SADC. Hertil kommer, at der i samme region tidligere er indgået aftaler med Comorerne, Madagaskar, Mauritius, Seychellerne og Zimbabwe. I Centralafrika er der indtil videre indgået aftale med Cameroun. Herudover er EPA'er med AVS-lande i Caribien (CARIFORUM) og Stillehavet (PACIFIC) allerede iværksat.

² Peru, Colombia, Ecuador og Bolivia.

WTO-forhandlingerne

I de kommende måneder vil der være fokus på at få indkredset de typer landbrugsstøtte, der kan indgå i en aftale ved WTO's 11. ministerkonference i 2017. Foreløbig er der ret stor spredning i WTO-medlemmernes ambitioner og ønsker på området. Nogle ønsker en bred aftale, der dækker både told på landbrugsvarer, intern landbrugsstøtte samt eksportstøtte. Andre fremhæver, at WTO-kredsen har forhandlet disse emner i 20 år uden at nå en løsning, og at man i stedet bør finde nye områder. Her har blandt andet biobrændstoffer og eksportrestriktioner været nævnt. Det skal imidlertid understreges, at alle parter tilsyneladende tillægger netop landbrugsområdet stor vægt og finder det vigtigt, at det indgår i en endelig aftale. Et muligt scenarie er således, at der indgås en aftale om landbrug på et afgrænset område. Her har en del WTO-medlemmer nævnt intern støtte som en mulighed.

Konsekvensanalyse

På gentagne opfordringer fra en række medlemsstater er Kommissionen i gang med at udarbejde en analyse af konsekvenserne for europæisk landbrug af allerede indgåede handelsaftaler og igangværende handelsforhandlinger. Det forventes, at Kommissionen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. november 2016 vil præsentere resultaterne af analysen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres, men skal i henhold til TEUF artikel 207, stk. 3 og jf. artikel 218 godkende frihandelsaftaler.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Drøftelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Drøftelsen vil ikke i sig selv berøre beskyttelsesniveauet. Det vurderes, at åbningen af nye markeder og indgåelsen af nye handelsaftaler generelt vil have positive erhvervsøkonomiske og samfundsøkonomiske effekter.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer lægger vægt på, at EU, som del af forhandlingerne med Mexico om en opdateret handelsaftale, forhandler den mexicanske importtold ned, så EU's svinesektor bliver konkurrencedygtig med USA's og Canadas. Det vil sige 0-told i stedet for de nuværende 20 % for svinekød, 10 % for spiselige biprodukter og 60 % for fedt/spæk. Mexico er et af de største svinekødimporterende lande i verden, og EU's eksport er forsvindende lille i det perspektiv, hvorfor det er helt centralt med en fjernelse af disse toldsatser, hvis Danmark skal øge eksporten til dette marked. Landbrug & Fødevarer ser desuden frihandelsaftalerne med Japan og Vietnam som meget vigtige for oksekødsektoren. Mercosur-forhandlingerne udgør derimod en stor udfordring for oksekødsbranchen i Danmark og EU.

Landbrug & Fødevarer støtter generelt EU's offensive handelspolitik, hvor der er fokus på indgåelse af frihandelsaftaler med strategisk vigtige markeder. Fokus på eksport er – ifølge Landbrug & Fødevarer – afgørende for at sikre vækst og beskæftigelse i Danmark og i Europa.

Landbrug & Fødevarer lægger vægt på, at den konstruktive dialog med USA inden for rammerne af TTIP-forhandlingerne fortsættes. Dialogen må ske på grundlag af videnskabelige standarder og en forståelse for de forskellige reguleringstilgange i henholdsvis EU og USA.

Landbrug & Fødevarer ser fortsat et stort potentiale i en ambitiøs frihandelsaftale mellem EU og Japan. Potentialet knytter sig ikke mindst til en bedre markedsadgang for svinekød. Det er ifølge Landbrug & Fødevarer centralt, at EU's markedsadgang for svinekød ikke bliver ringere end den markedsadgang, USA måtte forhandle igennem med Japan som del af TPP-forhandlingerne. Den danske mejerisektor ser også et

potentiale ved bedre markedsadgang til Japan, dette blandt andet grundet den demografiske udvikling i den japanske mejerisektor og en stigende efterspørgsel på mejeriprodukter i landet.

Landbrug & Fødevarer ser det desuden som en meget vigtig fællesopgave, at der bliver skabt markedsadgang til lande i Sydamerika, herunder de lande som EU har indgået frihandelsaftaler med (Chile, Peru, Columbia og de centralamerikanske lande). Landbrug & Fødevarer finder det meget vigtigt, at eksempelvis Brasilien viser reel handlingsvilje, når det handler om at få adgang til det brasilianske marked. Brasilien har en markant eksport til EU af fjerkræ- og oksekød, ca. 450.000 tons fjerkrækød og 150.000 tons oksekød årligt, hvorimod EU ikke har nogen adgang af nævneværdig karakter til Brasilien. Særligt har mejerisektoren - under forudsætning af at handelshindringerne løses - offensive interesser på markedet. Endelig fremhæver Landbrug & Fødevarer, at enhver fremgang i EU's forhandlinger med MERCOSUR bør betinges af reel fremgang i EU's adgang til det brasilianske marked.

Landbrug & Fødevarer lægger vægt på, at den konstruktive dialog med USA inden for rammerne af TTIP-forhandlingerne fortsættes. Dialogen må ske på grundlag af videnskabelige standarder af de forskellige reguleringstilgange i henholdsvis EU og USA. Herunder påpeges fra dansk fjerkræsektors side, at der i forhandlingerne bør tages særligt hensyn til EU's forsigtighedsprincip og følsomme sektorer, hvor EU allerede har givet væsentlige importindrømmelser i WTO eller som er særligt økonomisk konkurrenceudsatte på grund af forskellige lovbestemte produktionsmetoder. Landbrug & Fødevarer ser fortsat et stort potentiale i en ambitiøs frihandelsaftale mellem EU og Japan. Potentialet knytter sig ikke mindst til en bedre markedsadgang for svinekød, fjerkræ og mejeri. Det er ifølge Landbrug & Fødevarer centralt, at EU's markedsadgang ikke bliver ringere end den markedsadgang, USA måtte forhandle igennem med Japan som del af TPP-forhandlingerne. Generelt bør enhver frihandelsaftale indgået af EU med tredjelande være omfattet af en "single pocket"-tilgang i WTO-regi, der sikrer, at EU's handelsindrømmelser i form af nye eller større importtarifkvoter indgår med fuld effekt i fremtidige WTO-forhandlinger om yderligere liberalisering af den globale handel. Ydermere finder Landbrug & Fødevarer det vigtigt at arbejdet med frihandelsforhandlinger i Sydøstasien, både i forhold til ASEAN-blokken som helhed og de bilaterale bevægelser mod forhandlinger med Indonesien og Filippinerne, prioriteres, da der her findes et stort yderligere potentiale for blandt andet dansk mejeriekseport. Slutteligt finder Landbrug & Fødevarer, at den kommende genforhandling af EU-Mexico frihandelsaftalen er en vigtig mulighed for blandt andet dansk mejerierhverv for at sikre bedre markedsadgang til højprioritetsmarkedet.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at den nyligt indgåede TPP-aftale mellem USA, Japan, Canada, Australien, Malaysia, Mexico, Peru, Vietnam, Brunei, Chile, Singapore og New Zealand lægger pres på EU for at indgå flere bilaterale handelsaftaler. Særlig vigtig er handelsaftalen med Japan. Det ser ud til, at USA har fået en rigtig god aftale om markedsadgang til Japan. Det er helt essentielt, at EU som minimum får samme markedsadgang som USA på kødområdet, da vi ellers står til at miste store markedsandele.

DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsOrganisation (DOSO) henstiller til, at dyrevelfærd indføres som et kardinalpunkt i samtlige internationale handelsaftaler således, at EU (de enkelte medlemsstater) har frihed til at fravælge import af animalske produkter, der ikke mindst lever op til EU's egne regler for dyrevelfærd. DOSO mener, at internationale handelsaftaler skal modvirke handel med og i særdeleshed transport af levende dyr til fordel for handel med kroppe og forarbejdede produkter.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre landes holdninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side vil man tage Kommissionens orientering til efterretning, idet omfattende og ambitiøse frihandelsaftaler generelt er i Danmarks interesse som et vigtigt skridt på vejen til at opnå adgang til en række store markeder med deraf følgende forøgede eksportmuligheder og vækst i Danmark.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt skriftligt for Folketingets Europaudvalg forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18. juli 2016, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. juli 2016.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. februar 2016 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15. februar 2016, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. februar 2016.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 6. november 2015 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 16. november 2015, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 29. oktober 2015.

Der blev oversendt samlenotat til Folketingets Europaudvalg den 1. oktober 2015 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22.- 23. oktober 2015.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. marts 2015 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. marts 2015, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 26. februar 2015.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

3. Fødevarerforsyningskæden – task force for landbrugsmarkederne KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. juni 2016. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har i begyndelsen af 2016 nedsat en task force for landbrugsmarkederne, der skal undersøge, hvordan primærlandbrugets position i værdikæden samt på globale markeder kan styrkes. Gruppen, der ledes af en tidligere nederlandsk landbrugsminister, har beskæftiget sig med markedstransparens, muligheden for at anvende futures og kontrakter for at inddæmme risiko for prisfald, organisatoriske tiltag for sammenslutninger af landmænd, udfordringer i forhold til klimaændringer og mælkesektoren samt innovation i landbrugssektoren. Task forcens rapport med anbefalinger forventes præsenteret af Kommissionen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. november 2016 med henblik på udveksling af synspunkter.

Baggrund

Task forcen for landbrugsmarkederne forventes at fremlægge en rapport med anbefalingerne, der efterfølgende forventes præsenteret af Kommissionen.

Sagen er på dagsordenen til rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. november 2016 med henblik på præsentation og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

På det ekstraordinære rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 5. september 2015 oplyste Kommissionen, at man ville nedsætte en task force for landbrugsmarkederne med det overordnede formål at se på måder, hvorpå primærlandbrugets position i værdikæden samt på globale markeder kan styrkes. Kommissionen nedsatte derfor i begyndelsen af 2016 "Agricultural Markets Task Force" med den tidligere nederlandske landbrugsminister Cees Vermann som formand. Cees Vermann er landmand og har en PhD i økonomi. Han har tidligere været ansat ved forskellige universiteter i Nederlandene og er nu adjungeret professor i bæredygtig økonomi i landdistrikter i europæisk perspektiv ved universiteterne i Wageningen og Tilburg. Task forcen består af 12 medlemmer (ingen danske) med særlig ekspertise på et eller flere områder inden for fødevarerforsyningskæden. Ingen repræsentanter for medlemsstater sidder i task forcen. Udover task forcen er der endvidere i Kommissionen nedsat et højt niveau forum om fødevarerforsyningskæden.

Task forcen har afholdt 7 møder. Der er blandt andet drøftet markedstransparens, adgang for landmænd til finansielle instrumenter i form af futures (det vil sige kontrakter med levering frem i tiden), kontrakter og handelspraksis i fødevareforsyningskæden og mulige organisatoriske tiltag i form af sammenslutninger af landmænd (producentorganisationer/afsætningskooperativer), udfordringer som følge af klimaændringer samt specifikke anbefalinger for mælkesektoren. Desuden har task forcen set på risikostyringsværktøjer, og hvordan finansiell støtte fra den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer ("Juncker-planen") kan finansiere innovation og udvikling i landbrugssektoren.

Task forcen forventes at udarbejde en rapport med tilhørende anbefalinger på tiltag, som kan forbedre landmandens stilling i fødevareforsyningskæden. Anbefalingerne overgives til Kommissionen, som dels ventes at præsentere anbefalingerne og indikere, på hvilke områder og hvordan Kommissionen forventer at følge op på anbefalingerne – eventuelt i form af lovgivning.

Anbefalingerne forventes at vedrøre forslag til øget markedstransparens for eksempel ved nemmere og øget adgang til informationer om markedsudvikling og priser. I forhold til futures forventes det, at anbefalingerne blandt andet vil fokusere på elementer, som har betydning for, hvorledes markeder for futures af forskellige produkter eventuelt kan øges. I forhold til spørgsmålet om anvendelsen af kontrakter i fødevareforsyningskæden ventes der at være fokus på at udveksle og udvikle "best practise" med henblik på de forskellige elementer, som kontrakter kan indeholde, og som kan være af betydning også for relationerne mellem de forskellige aktører i fødevareforsyningskæden og opnåelsen af god handelspraksis. Der ventes ligeledes anbefalinger om at øge klarheden af regler for begrænsninger i landmændenes muligheder for samarbejde, fælles afsætning og forarbejdning af produkter med henblik på, at dette i øget omfang kan lade sig gøre for at forbedre landmændenes position i fødevareforsyningskæden.

Formandskabet forventes som opfølgning på anbefalingerne fra taskforcen at udarbejde udkast til rådskonklusioner om fødevareforsyningskæden på rådsmødet (landbrugs og fiskeri) den 12.-13. december 2016. Kommissionen har ligeledes oplyst, at man har fremrykket en evaluering af den såkaldte mælkepakke, som blev vedtaget i 2012. Mælkepakken indeholdt blandt andet mulighed for, at medlemsstaterne kan gøre brugen af kontrakter mellem landmand og mejeri obligatorisk, ligesom der blev videre muligheder for, at landmændene kunne foretage fælles afsætning. Mælkepakken udløber medio 2020, og Kommissionen har udarbejdet en evaluering i 2014 og ventes at fremlægge den anden evaluering december 2016. Kommissionen har i sit arbejdsprogram for 2017 – KOM(2016)710 endvidere anført, at Kommissionen vil overveje foranstaltninger i forhold til landmændenes position i fødevareforsyningskæden. Det vil ske i lyset af resultatet af det igangværende arbejde i Task Force for landbrugsmarkederne og højt niveau forummet om fødevareforsyningskæden.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen. Europa-Parlamentet vedtog i juni 2016 en resolution, hvori Kommissionen opfordres til at fremsætte forslag mod illoyal handelspraksis i fødevareforsyningskæden.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Gældende dansk ret

Fødevareforsyningskæden er ikke reguleret særskilt i Danmark. Konkurrencebegrænsende aftaler og misbrug af dominerende stilling er reguleret i Konkurrenceloven.

Konsekvenser

Kommissionen har ikke fremlagt konkrete forslag på nuværende tidspunkt. Kommissionen har åbnet op for, at task forcens anbefalinger kan blive fulgt op af politiske og lovgivningsmæssige initiativer. Task force rapportens anbefalinger vil ikke medføre statsfinansielle, lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser.

Høring

Sagen har været i høring §-2 udvalget (landbrug), hvor der er modtaget følgende høringsvar:

Landbrug & Fødevarer anerkender, at mange landmænd i Europa befinder sig i en ugunstig position i deres forhandlinger med større købere. Gennem fremme af samarbejde mellem producenterne – enten i andelsselskaber eller producent-organisationer -, kan landmændene blive mere konkurrencedygtig ved at nedbringe deres omkostninger og styrke deres forhandlingsposition i fødekæden. Den europæiske - såvel som den danske - landbrugssektor er overvejende organiseret i andelsselskaber. Det er derfor ifølge Landbrug & Fødevarer afgørende, at de eksisterende producentkooperativer respekteres og ikke hindres af indførelsen af nye lovgivningsinitiativer. Alle politiske initiativer inden for fødevarekæden bør derfor ifølge Landbrug & Fødevarer være på frivillig basis.

Landbrug & Fødevarer noterer, at mange medlemsstater, interessenter mv. er fortalere for behovet for obligatorisk lovgivning for at forhindre urimelig handelspraksis i fødevareforsyningskæden. Komplekse initiativer og obligatorisk EU-lovgivning risikerer imidlertid ifølge Landbrug & Fødevarer at føre til øgede administrative byrder for landbrugssektoren, der står over for stigende konkurrence fra nye vækstlande med lave produktionsomkostninger. En række frivillige initiativer er blevet indført af High Level Forum. Den frivillige kodeks støttes af Landbrug & Fødevarer som en rettesnor for urimelig handelspraksis, såsom pludselige og retrospektive ændringer aftalevilkår, betalingsfrister, nye gebyrer mv.

Landbrug & Fødevarers tilgang til risikostyring er, at dette bør ske på EU-niveau og igennem EU-finansiering. De eksisterende markedsforvaltningsværktøjer såsom intervention og støtte til privat oplagring samt de direkte betalinger i den fælles landbrugspolitik har stadig en rolle at spille i at reducere risikoen for landbruget i hele Europa. Dette understreges af, at brugen af risikostyringsordninger i landdistriktsprogrammet er begrænset. Landbrug & Fødevarer anser ikke udbudsstyring af mælkeproduktionen for at være et effektivt instrument markeds kriser. Krisefonden - med sine nuværende budgetmæssige begrænsninger - bør ifølge Landbrug & Fødevarer afskaffes, da det ikke giver megen mening at finansiere en krisefond gennem nedsættelse af de direkte betalinger. Der bør ifølge Landbrug & Fødevarer oprettes en uafhængig krisefond.

Landbrug & Fødevarer foreslår et øget fokus på brugen af private finansielle instrumenter, blandt andet futures. Det bør ifølge Landbrug & Fødevarer undersøges, hvordan man kan øge brugen af sådanne instrumenter indenfor den animalske sektor. En indsats på EU-niveau kunne spille en rolle i at fremme mere momentum på private muligheder indenfor finansiell risikostyring – eksempelvis gennem en let tilgængelig platform for landmænd og virksomheder, der ønsker at sikre sig mod udsving i markedet.

Landbrug & Fødevarer påpeger, at udbrud af dyresygdomme har en alvorlig og skadelig indvirkning på landbrugs- og fødevareresektoren i hele EU, idet en enkelt forekomst af dyresygdomme potentielt betyder, at andre medlemsstater forhindres i at eksportere. Derfor understreger Landbrug & Fødevarer vigtigheden af at fastholde muligheden for at yde EU-støtte i denne sammenhæng.

Landbrug & Fødevarer finder, at der bør etableres en fælles europæisk eksportkreditordning for at fremme den europæiske eksport til tredjelande. Nye markeder for den europæiske eksport omfatter vækstmarkeder i Asien, Afrika og Sydamerika, hvor der er større risiko for handel og dermed større behov for eksportkreditter. Merværdien ved en fælles europæisk eksportkreditordning vil ifølge Landbrug & Fødevarer være, at europæiske eksportører får hjælp til at etablere eksport til nye markeder, samt at der sikres lige vilkår for europæiske eksportører i forhold til tredjelande. Inspiration kan findes i Export-Import Bank of USA (Ex-Im-Bank).

Landbrug & Fødevarer understreger, at offentliggørelsen af eksisterende markedsdata bør være mere rettidig og tilgængelig for alle interessenter. Landmænd har brug for kvalitative oplysninger markeds på en enkel og nem måde. Milk Market Observatory (MMO) har vist sig at være et godt tiltag. Andre løsninger kan være brugen af apps mv. En mere dybdegående forståelse af dynamikken på de internationale markeder vil være af værdi for erhvervet. Landbrug & Fødevarer understreger derfor, at det er bydende nødvendigt, at data og analyser fortsat er fri for politisk pres.

Det er ifølge Landbrug & Fødevarer altafgørende, at det indre marked fungerer så smidigt og effektivt som muligt, da det er en forudsætning for vækst i EU. Landbrug & Fødevarer anbefaler derfor et stærkere EU-fokus på, hvordan medlemsstaterne vælger at gennemføre EU-regler i national ret for at sikre en fair konkurrence. For eksempel bør Kommissionen holde den faktiske gennemførelse af EU-lovgivning i national ret (herunder medlemsstater, der går ud over minimumskravene) under detaljeret overvågning og giver klarere instrukser. Landbrug & Fødevarer er også bekymret over den stigende bevægelse mod øget brug af statsstøtte, nationale mærkningsordninger og lignende i hele EU. Det er den forkerte vej at gå, fordi det vil forvride konkurrencen mellem de forskellige medlemsstater og vil føre til en renationalisering af den fælles landbrugspolitik. Landbrug & Fødevarer er ligeledes bekymret for at yderligere magt til brancheorganisationerne (interprofessionelle organisationer) kan føre til konkurrencebegrænsende adfærd og begrænser den frie bevægelighed for varer i EU. Dette vil ifølge Landbrug & Fødevarer være i strid med bestræbelserne på at skabe en mere markedsorienteret politik på landbrugsområdet, potentielt føre til en renationalisering af politikken og endnu værre - potentielt være i strid med traktatens bestemmelser om det indre marked.

Landbrug & Fødevarer anfører, at arbejdet med fødevarerforsyningskædens virkemåde og landmændenes forhandlingsposition er højt på Kommissionens dagsorden. Fra Landbrug & Fødevarers synspunkt er der naturligvis stor fokus på at sikre en rimelig indtjening for landmændene.

Den europæiske - såvel som det danske - landbrugssektor er overvejende organiseret i kooperativer. Det er derfor afgørende, at de eksisterende producentkooperativer respekteres og ikke påvirkes negativt af nye lovgivningsinitiativer. Alle politiske initiativer inden for fødevarerekæden bør være på frivillig basis.

Landbrug & Fødevarer mener, at tilpasning og konsolidering af landbrugs- og fødevarerektoren bør ske gennem fremme af stærke kooperativer og andre former for producentsammenslutninger. Gennem fremme og oprettelsen af kooperativer og andre effektivitetsfremmende former for samarbejde mellem producenterne, kan landmændene blive mere konkurrencedygtige ved at reducere deres omkostninger, styrke deres forhandlingsposition i fødevarerekæden og sikre en bedre markedsføring af deres produkter (innovation af nye produkter, brands mv.).

I de situationer, hvor en konsolidering ikke har fundet sted endnu, bør sådanne former for samarbejde fremmes på frivillig basis. Med den seneste reform af EU's landbrugspolitik er mulighederne for oprettelsen af producentorganisationer bl.a. blevet styrket.

Landbrug & Fødevarer foreslår et øget fokus på brugen af private finansielle risikostyringsinstrumenter. EU kan spille en rolle i at skabe mere momentum på private muligheder for finansiell risikostyring, f.eks. gennem en let tilgængelig platform for landmænd og virksomheder, der ønsker at sikre sig mod udsving i markedet.

De eksisterende markedsforvaltningsinstrumenter såsom intervention og privat oplagring - samt de direkte betalinger - har stadig en rolle at spille i forhold til effektiv markedsforvaltning. Dette understreges af, at brugen af risikostyringsordninger i landdistriktsprogrammet er begrænset.

Intervention er et hurtigt værktøj til at reagere på kriser i markedet, men der er behov for en opdatering af referencepriserne for at ordningen bliver mere effektiv. En justering af referencepriserne må til gengæld ikke føre til permanent lagerophobning og skal om muligt anvendes omkostningsneutral for EU-budgettet på lang sigt. Udbudsregulering af mælkeproduktionen anses ikke for effektivt med hensyn til at reagere på kriser i

markedet (tid og omkostninger) og på grund af konvergensen mellem det europæiske marked og verdensmarkedet.

Den europæiske krisefond - med sine nuværende budgetmæssige begrænsninger - bør afskaffes. Det giver ikke mening at finansiere en kriseordning i landbrugssektoren, når finansieringen i sidste ende sker gennem en reduktion af de direkte betalinger til landmændene. Der bør oprettes en uafhængig krisefond.

Et udbrud af dyresygdomme har en alvorlig og skadelig indvirkning på fødevareerhvervet i hele EU, fordi én enkelt forekomst af dyresygdomme potentielt betyder, at andre lande forhindres i at eksportere. Det er meget vigtigt at beholde den ekstraordinære støtteforanstaltning i art. 220 af den fælles markedsordning.

En europæisk eksportkreditordning har været et emne i Rådets drøftelser som et kriseinstrument, fordi eksportørerne er særligt forsigtige med at tage risici i krisetider. En fælles europæisk eksportkredit ordning bør etableres til at sætte skub i den europæiske fødevareeksport til tredjelande. Nye markeder for europæisk eksport er vækstmarkederne i Asien, Afrika og Sydamerika, hvor der er en større risiko for handel og dermed større behov for eksportkreditter.

Merværdien ved at skabe en fælles europæisk eksportkredit ordning ville være en højere risikotærskel og sikre lige vilkår for europæiske eksportører af fødevarer. Inspiration kan findes hos Export-Import Bank of USA (Ex-Im-Bank).

Det er nødvendigt at gøre offentliggørelse af eksisterende oplysninger mere rettidig og tilgængelig for alle interessenter i forsyningskæden. Landmænd har brug for kvalitative oplysninger marked på en enkel og nem måde. Den hurtigere formidling af data gennem Market Observatory Milk (MMO) har vist sig som værende effektiv. Andre løsninger kunne være brugen af apps mv.

En mere dybdegående forståelse af dynamikken på de internationale markeder vil være af værdi for landbruget og er et område, hvor der bør gives flere markedsdata. Det er dog bydende nødvendigt, at markedsdata og analyser er fri for politisk pres.

Danmark har et velfungerende realkreditsystem. I Danmark er realkreditudlånet til private og erhvervskunder mere end dobbelt så stor som bankernes udlån, og for landbruget alene er realkreditudlån 4 gange større end udlån af banker.

Landbrug & Fødevarer Dansk støtter Europa-Kommissionens og Basel-komitéens bestræbelser på at opnå et bedre fungerende marked for realkreditobligationer i EU til gavn for virksomheder og investorer, og dermed for den økonomiske vækst. Dog må en fælles regulering ikke diskriminere mod den danske model, f.eks. i form af højere omkostninger for at opnå lån, strengere likviditetsregler mv.

På europæisk plan har der været snak om behovet for obligatorisk lovgivning for at forhindre urimelig handelspraksis i fødevareforsyningskæden. Problemet er, at mange aktører i EU ønsker at indføre lovgivning fra EU's side for at sikre fair forhandlingsforhold. Meget sjældent er der blevet redegjort for, hvad en regulering eller lovgivning i så fald skulle indeholde, samt for forholdet til eksisterende konkurrenceregler mv.

Fra erhvervets synspunkt er der ikke behov for mere EU-lovgivning, ny komplekse tiltag mv., da en "one fits all" tilgang ikke kan tilpasses til de forskelligartede fødevarekæder i de enkelte medlemslande. Nye komplekse EU-initiativer og EU-lovgivning vil kun føre til øgede administrative byrder for sektoren og bremse markedsorienteringen af sektoren, som står overfor voksende konkurrence fra nye lande med lave produktionsomkostninger. Hvis markedsorienteringen af landbrugs- og fødevaresektoren bremses, vil det bringe målsætningen om øget produktivitet i den europæiske fødevaresektor i fare.

Selv Kommissionen har konkluderet, at det bliver yderst vanskeligt at indføre obligatorisk lovgivning på EU-plan, idet medlemslandene selv har eller indfører tiltag i deres respektive fødevarekæder

En række frivillige initiativer er blevet indført af High Level Forum, bl.a. det såkaldte ”supply chain initiative”, der angiver retningslinjer for god handelspraksis. Kommissionen har konkluderet, at der er et stigende optag af aktører i ”supply chain initiative”. Det frivillige ”supply chain initiative” støttes af erhvervet som en rettesnor for urimelig handelspraksis.

Det er alt afgørende, at EUs indre marked fungerer så smidigt og effektivt som muligt. Det indre marked og øget konkurrenceevne er en forudsætning for vækst i EU. Landbrug & Fødevarer er bekymret over det stigende momentum i EU, hvor flere og flere lande beder om statsstøtte, obligatoriske mærkningsordning på nationalt plan, samt indfører EU-lovgivning uensartet mv. Det er den forkerte vej at gå ned, fordi det vil forvride konkurrencen mellem landmændene i forskellige medlemsstater, og vil føre til en renationalisering af den fælles landbrugspolitik.

Landbrug & Fødevarer anbefaler et stærkere EU fokus på, hvordan medlemslandene vælger at gennemføre EU-regler i national ret for at sikre en fair konkurrence. For eksempel bør Kommissionen holde den faktiske gennemførelse af EU-lovgivning i national ret (herunder medlemsstater, der går ud over minimumskravene) under detaljeret overvågning og giver klarere instrukser.

Landbrug & Fødevarer er bekymret for, at IPO’ers virke kan føre konkurrencebegrænsende adfærd og begrænser den frie bevægelighed for varer i EU. Dette ville være i strid med bestræbelserne på at skabe en mere markedsorienteret politik på landbrugsområdet, potentielt en renationalisering af politikken og endnu værre - potentielt være i strid med det indre markeds virke. IPO’ers virke bør i højere grad overvåges af de kompetente myndigheder.

Dansk Erhverv er enig i, at det er positivt at fremme en bedre forståelse af processerne i hele fødevarerforsyningskæden. Det er dog vigtigt at slå fast, at detailhandlens direkte køb hos landmænd er meget begrænsede, og at det derfor er svært at skabe en direkte sammenhæng mellem råvarepriser og detailpriserne på fødevarer. Det vil derfor kræve, at alle relevante led i værdikæden, herunder forarbejdnings- og fremstillingssektoren inddrages i og bidrager til arbejdet.

At sammenligne fødevarerpriser på tværs af landene i Europa er en meget kompliceret opgave, idet der er meget forskellige strukturelle forskelle, eksempelvis som følge af forskellige omkostningsstrukturer og -niveauer og forskellige præferencer for produkter og indkøbsvaner i de forskellige lande. Dansk Erhverv foreslå derfor, at det undersøges, om det er muligt at udnytte og forbedre de eksisterende data fra de allerede etablerede statistiske organer i EU og i medlemsstaterne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det må forventes, at en lang række medlemsstater vil anerkende task forcens arbejde. Flere medlemsstater finder, at frivillige initiativer på området ikke er tilstrækkelige, og vil opfordre Kommissionen til at lade anbefalingerne følge af konkrete forslag.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser task forcens arbejde velkommen. Regeringen arbejder for, at eventuelle nye tiltag skal tage behørigt hensyn til markedsorienteringen og det indre marked. Regeringen arbejder endvidere for, at der tages hensyn til de strukturer og andelsorganisering, der allerede findes i medlemsstaterne.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 7. juni 2016 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 27.–28. juni 2016, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. juni 2016.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

4. **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en flerårig plan for demersale bestande i Nordsøen og fiskeriet efter disse bestande og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 676/2007 og Rådets forordning (EF) nr. 1342/2008 KOM (2016) 493**

*Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 26. september 2016.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

Forslaget omfatter en flerårig forvaltningsplan for demersale bestande, herunder torsk, kuller, rødspætte, sej, tunge, hvilling og jomfruhummer i Nordsøen. Fiskeriet i Nordsøen er et flerartsfiskeri, og planen finder derfor anvendelse på alle demersale bestande i Nordsøen. Hensigten med planen er, at den skal sikre en bæredygtig udnyttelse af disse bestande og tilvejebringe stabile fiskerimuligheder, idet det sikres, at forvaltningen er baseret på den seneste videnskabelige viden om disse bestande samt andre aspekter af økosystemet og miljøet. Forslaget skønnes at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark positivt, da det kan bidrage til en mere stabil, forudsigelig og bæredygtig forvaltning af fiskeriet i Nordsøen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2016) 493 af 3. august 2016 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en flerårig plan for demersale bestande i Nordsøen og fiskeriet efter disse bestande og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 676/2007 og Rådets forordning (EF) nr. 1342/2008. Forslaget er oversendt til Rådet den 3. august 2016 i en dansk sprogdugave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. november 2016 med henblik på udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

For at opnå den fælles fiskeripolitikens mål om et miljømæssigt bæredygtigt fiskeri skal der blandt andet vedtages flerårige planer for forvaltningen af fiskeriet. Den foreslåede plan omfatter demersale bestande og fiskeriet efter disse bestande i Nordsøen, herunder Skagerrak og Kattegat, samt tilstødende farvande for visse arter. Demersalt fiskeri i Nordsøen, herunder Skagerrak og Kattegat, er et flerartsfiskeri, hvor flere forskellige demersale arter tages i samme fangster. Planen skal bidrage til opfyldelsen af den fælles fiskeripolitikens mål og navnlig til opnåelse og opretholdelse af maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) for de berørte arter, bidrage til gennemførelsen af landingsforpligtigheden for demersale bestande, og til gennemførelsen af en økosystembaseret tilgang til fiskeriforvaltning.

I forslaget fastsættes bestemmelser om mål og målsatser, det vil sige opnåelse af en fiskeridødelighed, som er i overensstemmelse med princippet om maksimalt bæredygtigt udbytte (F_{msy}), og er angivet i intervaller som tilrådet af Det Internationale Havundersøgelseråd (ICES), samt bevarelsesreferencepunkter angivet i gydebiomasse.

Planen identificerer specifikt torsk, kuller, rødspætte, sej, tunge, hvilling og jomfruhummer i Nordsøen, men vil også finde anvendelse på alle andre demersale bestande og fiskeriet efter disse i Nordsøen. Bestandene er opdelt i grupper afhængig af videnskabelige data til rådighed. Hovedgrupperne 1 og 2 dækker henholdsvis demersale bestande med intervaller for fiskeridødelighed baseret på målsætningen om maksimal bæredygtigt udbytte (F_{msy}) (torsk, kuller, rødspætte, sej, tunge, hvilling) og jomfruhummer. Grupperne 3 – 7 dækker øvrige demersale bestande.

Fiskerimulighederne skal fastsættes i overensstemmelse med de ovenfor nævnte mål indenfor de fastsatte intervaller for fiskeridødelighed. Dette resulterer i, at bestandene forvaltes i overensstemmelse med

maksimalt bæredygtigt udbytte, og giver samtidig plads til at foretage tilpasninger, hvis der er videnskabeligt grundlag herfor.

Gruppe 1 Bestand	Målinterval for fiskeridødelighed, som er forenelig med opnåelse af maksimalt bæredygtigt udbytte (F_{MSY})	
	Kolonne A	Kolonne B
Torsk i Nordsøen	0,22 – 0,33	0,33 – 0,49
Kuller	0,25 – 0,37	0,37 – 0,52
Rødspætte i Nordsøen	0,13 – 0,19	0,19 – 0,27
Sej	0,20 – 0,32	0,32 – 0,43
Tunge i Nordsøen	0,11 – 0,20	0,20 – 0,37
Tunge i Kattegat	0,19 – 0,22	0,22 – 0,26
Hvilling i Nordsøen	ikke fastsat	ikke fastsat

Gruppe 2 Funktionel enhed (FU) for jomfruhummer	Målinterval for fiskeridødelighed, som er forenelig med opnåelse af maksimalt bæredygtigt udbytte (F_{MSY}) (som befiskningsgrad)	
	Kolonne A	Kolonne B
Afsnit IIIa FU 3 og 4	0,056 – 0,079	0,079 – 0,079
Farn Deeps FU 6	0,07 – 0,081	0,081 – 0,081
Fladen Ground FU 7	0,066 – 0,075	0,075 – 0,075
Firth of Forth FU 8	0,106 – 0,163	0,163 – 0,163
Moray Firth FU 9	0,091 – 0,118	0,118 – 0,118

Der foreslås beskyttelsesforanstaltninger for bestandene i gruppe 1 og 2. Hvis biomassen for en af bestandene i et givet år ligger under de nævnte minimumsniveauer i kolonne B (B_{lim} og $Abundance_{limit}$) skal der træffes passende afhjælpende foranstaltninger for at sikre hurtig genopretning af den pågældende bestand til over minimumsniveauet.

Gruppe 1 Bestand	Referencepunkt for bestandens mindstegydebiomasse (i ton) ($MSY B_{trigger}$)	Grænsereferencepunkt for biomasse (i ton) (B_{lim})
	Kolonne A	Kolonne B
Torsk i Nordsøen	165.000	118.000
Kuller	88.000	63.000
Rødspætte i Nordsøen	230.000	160.000
Sej	200.000	106.000
Tunge i Nordsøen	37.000	26.300
Tunge i Kattegat	2.600	1.850
Hvilling i Nordsøen	ikke fastsat	ikke fastsat

Gruppe 2 Funktionel enhed (FU) for jomfruhummer	Referencepunkt for minimumsbestandsstørrelsen (i millioner) (Abundancebuffer)	Referencepunkt for grænsebestandsstørrelsen (i millioner) (Abundance-limit)
	Kolonne A	Kolonne B
Afsnit IIIa FU 3 og 4	ikke relevant	ikke relevant
Farn Deeps FU 6	999	858
Fladen Ground FU 7	3.583	2.767
Firth of Forth FU 8	362	292
Moray Firth FU 9	262	262

Hvis gydebiomassen for gruppe 1 og 2 ligger under værdien i kolonne A ($MSY B_{trigger}$ eller Abundancebuffer) eller hvis den videnskabelige rådgivning viser, at der er behov for det for gruppe 3-7, skal der vedtages særlige bevarelsesforanstaltninger. De særlige bevaringsforanstaltninger kan vedrøre:

- Fiskeredskabers karakteristika, for eksempel maskestørrelser eller selektionsanordninger,
- Brugen af fiskeredskaber
- Forbud mod eller begrænsning af fiskeri i bestemte områder
- Forbud mod eller begrænsning af fiskeri eller anvendelse af visse typer redskaber i bestemte perioder
- Bevarelsesmæssige mindstereferencestørrelser

- Andre specifikationer knyttet til selektivitet.

Efter den nye grundforordning 1380/2013 kan medlemsstater med en direkte forvaltningsmæssig interesse med sigte på at nå målene i en flerårig forvaltningsplan i et regionalt samarbejde fremsætte fælles henstillinger, som Kommissionen efterfølgende kan vedtage som gennemførelsesretsakter eller delegerede retsakter. Medlemsstaterne i Nordsøen samarbejder regionalt inden for rammerne af Scheveningen-gruppen³. I forslaget tildeles Kommissionen beføjelser til gennem delegerede retsakter at vedtage bestemmelser vedrørende særlige bevarelsesforanstaltninger på baggrund af en fælles henstilling fra Scheveningen-gruppen.

Forslaget fastsætter også bestemmelser om gennemførelse af landingsforpligtelsen. Følgende kan vedtages gennem delegerede retsakter på baggrund af en fælles henstilling fra Scheveningen-gruppen:

- Fritagelse af arter med høje overlevelsesserater
- Fangster omfattet af de minimis-undtagelser
- Fangstdokumentation
- Bevarelsesmæssige mindstereferencetørrelser.

Forslaget til planen indeholder desuden bestemmelser om kontrolforanstaltninger, herunder forhåndsanmeldelse og logbogskrav. Med forslaget sættes grænsen for krav om logbog på fartøjer ned til en længde overalt på otte meter eller derover. Dette krav har tidligere været ti meter i Nordsøen, og indebærer at flere små fartøjer fremover skal føre logbog. Fartøjer skal i højere grad forudanmelde ankomst til havn, idet alle fangster nu skal forudanmeldes for fartøjer over 12 meter, mens fartøjer på 8-12 meter skal anmelde flere fangster.

Den nuværende genopretningsplan for torsk i Nordsøen forventes erstattet af en midlertidig plan fra 1. januar 2017, som der blev opnået enighed om mellem Rådet, Kommissionen og Europa-Parlamentet i juni 2016. Med ændringen af torskegenopretningsplanen afskaffes fiskeriindsatsreguleringen, dog fastholdes ordningen med særlige fiskeritilladelser vedrørende motoreffektbegrænsning (kW) som et samlet loft for kapacitet i de geografiske områder (i Danmark henholdsvis Kattegat og Nordsøen/Skagerrak). Med forslaget om den flerårige plan ophæves den reviderede torskegenopretningsplan, når den flerårige plan træder i kraft.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets Fiskeriudvalg forventes at vedtage sin betænkning i juni 2017, hvorefter betænkningen forventes sat på Europa-Parlamentets plenarforsamling til vedtagelse i oktober 2017.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser. Der er allerede forudset statsfinansielle og administrative konsekvenser for det offentlige ved gennemførelse af den fælles fiskeripolitik, som er vedtaget i forbindelse med den nye grundforordning 1380/2013. Ligeledes er det forudset, at overgangen til landingsforpligtelsen vil have erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser for erhvervet. På længere sigt forventes det imidlertid, at erhvervet kan opnå øget indtjening som følge af et langsigtet bæredygtigt fiskeri, og udviklingen af nye flerårige planer vurderes at bidrage hertil.

Forslaget har ikke konsekvenser for EU's budget.

Kommissionen har inden udarbejdelsen af forslaget til den flerårige plan fået udarbejdet en udførlig konsekvensanalyse (blandt andet under hensyn til biologiske, miljømæssige og økonomisk-sociale aspekter).

³ Scheveningegruppen består af de medlemsstater, der har direkte fiskeriinteresser i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat, det vil sige Danmark, Sverige, Storbritannien, Tyskland, Nederlandene, Belgien og Frankrig. Gruppen er drivkraften i regionaliseringsprocessen, ikke mindst med hensyn til formulering af fælles henstillinger på fiskeriområdet.

I henhold til konsekvensanalysen, vil en flerårig plan for flerartsfiskeri have positive miljømæssige konsekvenser, der forstærkes af 2020-deadline for fiskeridødelighed baseret på målsætningen om maksimal bæredygtigt udbytte (F_{msy}) (i grundforordningen skal medlemsstaterne opnå maksimalt bæredygtigt udbytte) og en hurtig genopretningsperiode. I konsekvensanalysen vurderes det også, at planen gennemsnitligt vil medføre positive økonomiske og sociale konsekvenser som følge af lavere variable omkostninger og flere fiskeriressourcer. Forenklingen ved at samle lovgivningen i én plan betragtes i analysen som en lettelse for fiskerne. Interessenters og medlemsstaters involvering vil øges, idet der vil være en regional tilgang.

Miljø- og Fødevarerministeriet vurderer imidlertid, at forslaget vil have visse administrative og erhvervsøkonomiske konsekvenser: Ved at nedsætte logbogskravet til at gælde for fartøjer ned til otte meter, skal flere fartøjer føre logbog. Fartøjer skal i højere grad forudanmelde ankomst til havn. Når flere bestande omfattes af den flerårige plan, vil disse bestande også være omfattet af de kontrolbestemmelser, der regulerer bestande omfattet af flerårige planer, herunder nationale kontrolhandlingsprogrammer, udvidet opfølgning på visse alvorlige overtrædelser og specifikke kontrol- og inspektionsprogrammer. Endelig forholder forslaget sig til den nuværende torskegenopretningsplan, hvor der allerede er opnået politisk enighed om at afskaffe indsatsreguleringen. De væsentligste lempelser i forhold til torskegenopretningsplanen forventes derfor at være trådt i kraft forud for Nordsøplanen – nemlig allerede 1. januar 2017.

Forslaget skønnes at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark positivt, da det kan bidrage til en mere stabil, forudsigelig og bæredygtig forvaltning af fiskeriet i Nordsøen.

Høring

Sagen har været i høring § 5-udvalget (fiskeri), hvor der er indkommet følgende høringssvar:

Foreningen for Skånsomt kystfiskeri (FSK) finder, at forslaget bør afspejle fiskeripolitikens støtte til det skånsomme fiskeri. Det bør ifølge FSK understreges, at den flerårige forvaltningsplan også skal sikre det kystnære skånsomme fiskeri. Kommissionen lægger ifølge FSK kun vægt på opnåelse af MSY og økosystembaseret forvaltning. Men FSK finder, at fiskeripolitikken er mere nuanceret; blandt andet med mål om at fremme det kystnære fiskeri. I fiskeripolitikens artikel 10, fremgår det at en flerårig forvaltningsplan skal fastsætte mål i overensstemmelse med blandt andet målet om at fremme det kystnære fiskeri (artikel 2.5.i). FSK ser ikke, at kystfiskeriet fremmes i Kommissionens forslag. Dette bør ifølge FSK ændres. Kystfiskeriet er dybt afhængig af sunde fiskebestande med store individer. Kystfiskere har svært ved at flytte sig til andre områder, eller skifte til andre arter/ fiskerier, hvis kvoterne reduceres; og kystfiskerne fisker efter store fisk, der giver den højeste markedsværdi.

Derfor støtter FSK også en opnåelse af fiskeripolitikens målsætninger om et bæredygtigt fiskeri. FSK bemærker, at der i Nordsøen er stor fremgang for mange fiskearter der er vigtige for kystfiskeriet; en fremgang som FSK mener, at kystfiskeriet skal have del i. FSK ser dog i forslaget visse farer for kystfiskeriet, hvis der i planen ikke indføres tiltag, der tager hensyn til kystfiskeriets særlige karakter. Derfor bør forslaget justeres som følger:

- Forvaltningsplanens formål bør udvides sådan at den også har til formål at sikre kystfiskeriet. Dette er helt i tråd med fiskeripolitikens artikel 10.
- Ved store kvotereduktioner og eventuelt indførte bevaringsforanstaltninger skal der tages hensyn til kystfiskeriet i de kystfiskere ikke let kan flytte sig til nye områder eller skifte fiskeri.
- Støt kystfiskere der rammes af problemer grundet ”choke species” problematikken.
- Fordel kvotepræmier under et discardforbud ligeligt imellem de forskellige fiskerier. Forslaget ligger op til det modsatte, og dermed forfordeles kystfiskeriet endnu engang.

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) bemærker, at Kommissionens forslag er meget vidtrækkende i forhold til fiskeriet i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat m.m. Forslaget vil kunne få store konsekvenser for dansk fiskeri og det er centralt, at en vedtagelse først sker efter et grundigt og seriøst forarbejde. I den sammenhæng er der behov for en analyse af, hvilke konsekvenser et eventuelt Brexit vil have af konsekvenser for forvaltningen af de i forslaget indeholdt fiskebestande og for selve forvaltningsplanen.

Et væsentligt spørgsmål er også, hvordan der sikres sammenhæng mellem forslaget og det arbejde, som EU har med Norge om fælles forvaltning for torsk, kuller, sej, hvilling og rødspætter. DFPO har gennem de senere år været en af fortalere i EU for, at der ved fiskeriforvaltningen arbejdes med et ”bånd” omkring F_{msy} frem for et enkeltpunkts-estimat. Derfor er DFPO principielt positiv overfor som foreslået at arbejde med intervaller for fiskeridødeligheden. DFPO skal dog have gennemanalyseret forslaget og ikke mindst analyseret de foreslåede intervaller - ”bånd” - for fiskeridødeligheden nærmere. Under alle omstændigheder skal det også sikres, at disse bånd kan justeres i lyset den biologiske rådgivning – og udviklingen i fiskeriforvaltningen, for eksempel som følge af EU’s samarbejde med Norge. Det skal samtidig sikres, at der med en eventuel vedtagelse af forslaget er afsat tilstrækkelige økonomiske ressourcer til at sikre, at ”den seneste videnskabelige viden” er så valid og opdateret som muligt.

Hvad angår forslagets erhvervsøkonomiske konsekvenser så er DFPO uforstående over for, at Kommissionen tilsyneladende anfører, ”at planen gennemsnitligt vil medføre positive og sociale konsekvenser som følge af lavere variable omkostninger og flere fiskeriressourcer”. Tilsvarende er det heller ikke DFPO’s opfattelse, at forslaget nødvendigvis vil ”tilvejebringe stabile fiskerimuligheder”. DFPO anbefaler derfor, at der snarest bliver udarbejdet en konkret økonomisk konsekvensanalyse af forslaget for dansk fiskeri. Det skal i den sammenhæng også vurderes, hvad forskellige scenarier for valg af intervaller for fiskeridødelighed vil have af konsekvenser for dansk fiskeri.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre medlemsstater har generelt forholdt sig positivt til vedtagelsen af en ny flerårig plan for Nordsøen, men flere af de berørte medlemsstater er skeptiske over for de foreslåede skærpelser af kontrolforanstaltninger og rækkevidden af planen.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er grundlæggende positiv over for fremlæggelsen af forslaget til en flerårig plan i Nordsøen.

Regeringen finder, at forvaltningsplanen vil være et særdeles vigtigt instrument til at sikre en fortsat bæredygtig udvikling af fiskerierne, og den vil give mulighed for at indføre eventuelle supplerende forvaltningstiltag.

Regeringen kan generelt støtte hensigten om fortsat at sikre et bæredygtigt fiskeri, og som generelt princip kan regeringen tilslutte sig, at der fastsættes rammer, der giver mulighed for, at kvoterne i Nordsøen fastsættes på grundlag af videnskabelig rådgivning og målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) i henhold til reformen af den fælles fiskeripolitik.

Regeringen forholder sig positivt til, at bæredygtig udnyttelse af kvoter fastlægges i form af et målinterval af værdier for målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY), og ikke som enkelte værdier.

Regeringen støtter, at fiskeriindsatsreguleringen for torsk afskaffes med den nye flerårige plan, således at også den umiddelbart forestående fastholdelse af ordningen for særlige fiskeritilladelser vedrørende motoreffektbegrænsning (kW) ophæves med den flerårige plan.

Regeringen lægger vægt på, at eventuelle særlige foranstaltninger til beskyttelse af de omfattede bestande er baseret på en videnskabelig rådgivning, og at der er sammenhæng mellem mål og midler.

Regeringen støtter endvidere, at Rådet og Europa-Parlamentet fastsætter de overordnede principper og strategiske rammer, idet planen samtidig regionalt giver mulighed for at beslutte, hvordan denne bedst gennemføres i området. Regeringen finder det samtidig vigtigt, at der søges opnået ensartede vilkår for fiskerierhvervet inden for de forskellige regionale farvandsområder i EU.

Regeringen kan generelt støtte, at der gives mulighed for gennemførelse af delegerede retsakter inden for grundforordningens ramme. Denne støtte skal ses i sammenhæng med, at de delegerede retsakter som udgangspunkt bør udformes på baggrund af fælles henstillinger, som der opnås enighed om, blandt

medlemsstaterne regionalt i Nordsøen, idet regeringen vil arbejde for, at der reserveres tilstrækkelig tid til, at medlemsstaterne regionalt kan udforme og opnå enighed om de fælles henstillinger.

Regeringen finder, at det er afgørende, at der opnås tilstrækkelig fleksibilitet til TAC-fastsættelsen (den samlede tilladte fangstmængde) for databegrænsede bestande, hvor der ses en positiv bestandsudvikling, som for eksempel torsk i Kattegat, idet der skal kunne tages højde for tendenser i bestanden og i fiskeriet.

Regeringen finder, at reglerne bør være enkle, kontrollerbare og omkostningseffektive. Inkluderingen af alle demersale arter i planen vil med det foreliggende forslag indebære, at disse bestande omfattes af en række bestemmelser i fiskerikontrolforordningen 1224/2009, hvilket regeringen finder ikke er i tråd med det bærende princip i EU's fiskerikontrolpolitik om en risikobaseret tilgang. I den sammenhæng finder regeringen, at forslaget om en generel udvidelse af logbogskravet for alle fartøjer over 8 meter i Nordsøen (i dag 10 meter) skal udgå og forholder sig skeptisk til forslaget om forhåndsmeddelelse for fartøjer mellem 8 og 12 meter.

Endelig arbejder regeringen for, at der - i afventen af en flerårig plan for pelagiske bestande i Nordsøen - i den foreliggende plan indsættes en bestemmelse om en tolerancemargin i logbogen for så vidt angår fangster, der landes usorteret (bulk) i lighed med bestemmelsen i den flerårige plan for Østersøen.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 26. september 2016.

Forslaget om den midlertidige plan blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 8. april 2016 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. april 2016, jf. samlenotat oversendt den 31. mart 2016.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

5. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse af EU-fiskerfartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2017 og 2018 KOM (2016) 643

Nyt notat.

Resumé

Forslaget vedrører EU-fiskerfartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2017 og 2018. I overensstemmelse med den biologiske rådgivning foreslår Kommissionen at nedsætte den samlede tilladte fangstmængde (TAC) for 15 bestande, hæve niveauet for to bestande og at fastholde det aktuelle niveau for to bestande, sammenlignet med 2016.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2016) 643 af 6. oktober 2016 fremsendt forslag til Rådets forordning af EU-fartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2017 og 2018. Forslaget er oversendt til Rådet den 7. oktober 2016 i en dansk sprogdgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages i Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. november 2016 med henblik på politisk enighed.

Formål og indhold

Kommissionens forslag indeholder fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2017 og 2018.

Kommissionen har efterfølgende fremsendt et ”non-paper” med forslag til en række TAC’er⁴, der ikke indgik i det oprindelige forslag. Dybhavsbestande er fiskebestande, der fanges i farvande uden for de vigtigste fiskepladser på kontinentalsoklen. De fleste af arterne vokser langsomt og lever meget længe, og det gør dem særligt sårbare over for fiskeriaktiviteter. Fiskeriet har i EU været reguleret siden 2003 for at genopbygge sådanne nedfiskede, langsomt voksende bestande.

Kommissionens forslag bygger på videnskabelig rådgivning fra Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) under hensyntagen til principperne for TAC-fastsættelse, som fremgår af Kommissionens meddelelse om høring om fiskerimuligheder for 2017 (Kommissionens politikerklæring – KOM (2016) 396). Forslaget indeholder også elementer, der bygger på en vurdering fra Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF). Kommissionen anfører, at den har anvendt følgende principper i dette forslag:

- Når der foreligger videnskabelig rådgivning om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) bør TAC’erne fastsættes i overensstemmelse med den videnskabelige rådgivning.
- Hvis der foreligger vejledende videnskabelig rådgivning baseret på kvalitative analyser af de disponible oplysninger (selvom rådgivningen er ufuldstændig eller indeholder ekspertvurderinger), bør den anvendes som grundlag for TAC-beslutninger.
- I tilfælde, hvor den videnskabelige rådgivning er begrænset, og der ikke kan gives kvantitativ rådgivning om fangsterne, må forsigtighedsprincippet følges.

Det gælder for langt de fleste dybhavsbestande, at der ikke foreligger tilstrækkelige data til, at der kan foretages en fuldstændig videnskabelig vurdering af bestandenes tilstand, både med hensyn til bestandens størrelse og fiskeridødeligheden.

For bestandene af almindelig skolæst og nordlig skolæst gælder, at TAC er genstand for en retssag ved EU-domstolen (sag C-128/15) anlagt af Spanien mod Kommissionen, da Spanien ikke mener, at man ved tilføjelsen af den nordlige skolæst i TAC’en for skolæst for 2015 og 2016 tog hensyn til de historiske fangster af nordlig skolæst i forhold til fordelingen af fiskerimuligheder inden for den samlede TAC (relativ stabilitet). Kommissionen har i et fremsendt ”non-paper” foreslået, at nordlig skolæst nu omfattes af TAC således, at nordlig skolæst højst må udgøre 1 % af fangsterne af skolæst i det enkelte forvaltningsområde.

Kommissionen foreslår at nedsætte den samlede tilladte fangstmængde (TAC) for 15 bestande, hæve niveauet for to bestande og at fastholde det aktuelle niveau for to bestande, sammenlignet med 2016.

Tabel med Kommissionens forslag for TAC/kvoter for dybhavsbestande for 2017/2018:

Arter	ICES zoner	TAC 2016 tons	Kommissionens TAC forslag 2017 tons	Kommissionens TAC forslag 2018 tons	Videnskabelig rådgivning
Dybhavshajer	V, VI, VII, VIII, IX	0	10	10	Efter at fiskeriet efter dybhavsarter i området har været lukket i en årrække, er der nu foreslået en mulighed for at lande bifangster i langlinefiskeriet efter sort sabelfisk.
Dybhavshajer	X	0	10	10	Efter at fiskeriet efter dybhavsarter i området har været lukket i en årrække, er der nu foreslået en mulighed for at lande bifangster i langlinefiskeriet efter sort sabelfisk.
Dybhavshajer og <i>Deania histricosa</i> og <i>Deania profundorum</i>	XII	0	0	0	Data om bestandene af dybhavshajer er meget begrænset, og har fiskeriet været lukket i en årrække.
Sort sabelfisk	I, II, III, IV	9	9	9	Der rådgives om anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande og 5.894 tons fangster for hele rådgivningsområdet, som er større end
Sort sabelfisk	V, VI, VII,				

⁴ TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

Arter	ICES zoner	TAC 2016 tons	Kommissionens TAC forslag 2017 tons	Kommissionens TAC forslag 2018 tons	Videnskabelig rådgivning
	XII	3.357	2.700	2.130	forvaltningsområdet.
Sort sabelfisk	VIII, IX, X	3.700	3.200	2.733	
Berycider	III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XII, XIV	296	280	280	Der rådgives om anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande, og at fangster ikke må overskride 280 tons.
Skolæst ⁵	I, II, IV	13	10	10	ICES rådgiver for skolæst efter forsigtighedsprincippet for et større område end forvaltningsområdet. Der rådgives om at landingerne i hele rådgivningsområdet ikke bør overstige 65 tons. For nordlig skolæst rådgives om, at der ikke bør være noget målrettet fiskeri, og at fangster bør medtages i TAC for skolæst.
Skolæst ⁶	III	348	278	223	ICES rådgiver, at der ikke bør være nogen fangster. Der er alene i området tale om en bifangstkvote, og den danske udnyttelsen af kvoten er normalt lav.
Skolæst	Vb, VI, VII	4.078	3.052	3.120	ICES rådgiver om anvendelse af MSY-tilgang, og at fangster ikke må overstige 3.325 tons i 2017 og 3.399 tons i 2018, hvilket ICES vurderer, indebærer landinger på 3.052 tons i 2017 og 3.120 tons i 2018 ved uændret discard.
Skolæst	VIII, IX, X, XII, XIV	3.279	2.623	2.099	ICES rådgiver for et område, der er mindre end forvaltningsområdet. ICES rådgiver efter forsigtighedsprincippet om at fangsterne ikke bør overstige 717 tons.
Spidstandet blanksten	VI, VII, VIII	160	128	102	ICES rådgiver efter forsigtighedsprincippet om at fangsterne ikke bør stige. Det indebærer ifølge ICES, at der ikke bør være nogen fangster.
Spidstandet blanksten	IX	183	160	138	Der rådgives om anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande og maksimale fangster på 138 tons.
Spidstandet blanksten	X	517	455	400	ICES rådgiver efter forsigtighedsprincippet om maksimale fangster på 400 tons i 2017 og 2018.
Skælbrosmе	I, II, III, IV	37	30	24	ICES rådgiver efter forsigtighedsprincippet om maksimale landinger på 1.682 tons for de samlede områder.
Skælbrosmе	V, VI, VII	2.434	1.947	1.558	
Skælbrosmе	VIII, IX	320	256	205	
Skælbrosmе	X, XII	65	52	42	

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har ingen konsekvenser for EU's budget.

Forslaget vurderes ikke at have nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Danske fartøjers fiskeri er ikke involveret i direkte dybhavsfiskeri. Der er for danske fartøjer alene tale om fiskeri af dybhavsarter som bifangster.

⁵ Dansk kvote: 2016: 1 tons, forslag 2017: 1 tons og forslag 2018: 1 tons. Bifangstkvote.

⁶ Dansk kvote: 2016: 329 tons, forslag 2017: 263 tons og forslag 2018: 211 tons. Bifangstkvote.

Høring

Sagen har været i høring i § 5-udvalget (fiskeri), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation anfører i sit hørings svar, at fangster af skolæst og skælbrosme i Nordsøen og Skagerrak finder sted som uundgåelige bifangster i fiskeri efter andre arter. Foreningen mener derfor ikke, at skolæst og skælbrosme bør være omfattet af en TAC i disse områder. I stedet bør arterne være omfattet af bestemmelser om, at disse alene må fanges og landes som bifangst i andet fiskeri. Foreningen mener, at dette vil give et større incitament til, at fartøjerne registrerer deres bifangster af dybhavsarterne.

Foreningen anfører endvidere, at den automatiske reduktion i TAC på 20 %, som er foreslået på baggrund af forsigtighedsprincippet og den manglende sikkerhed i den biologiske rådgivning, er ubegrundet. En fortsat reduktion i kvoterne sammenholdt med den kommende landingspligt for arterne vil blot betyde, at arterne risikerer at blive såkaldte "choke species", hvor manglende kvoter for arterne kan begrænse andet fiskeri.

Danmarks Pelagiske Producent Organisation støtter ovennævnte hørings svar.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at nogle medlemsstater vil være skeptiske over for størrelsen af visse reduktioner af fiskerimulighederne, mens andre medlemsstater vil lægge vægt på en effektiv beskyttelse af sårbare dybhavsbestande.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv over for forslaget, idet man lægger vægt på effektiv beskyttelse af sårbare dybhavsbestande.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. **Henstilling til Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til på Den Europæiske Unions vegne at indlede forhandlinger om indgåelse af en bæredygtig fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende protokol med Republikken Ghana KOM-dokument foreligger ikke**

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen forventes at fremsende et udkast til forhandlingsmandat med henblik på at indlede forhandlinger om en ny bæredygtig fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende protokol. Der har ikke tidligere været en fiskeripartnerskabsaftale med Ghana.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremsende henstilling til Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til på Den Europæiske Unions vegne at indlede forhandlinger om indgåelse af en fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende protokol med Republikken Ghana.

Rådets afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandling på Den Europæiske Unions vegne om en ny fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende protokol til fiskeripartnerskabsaftalen mellem EU og Republikken Ghana fremsættes med hjemmel i TEUF artikel 43 i sammenhæng med artikel 218, stk. 3 og 4 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal uden inddragelse af Europa-Parlamentet.

Henstillingen forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Formål og indhold

I henhold til det forventede forhandlingsmandat bemyndiges Kommissionen af Rådet til at indlede og føre forhandlinger om en ny bæredygtig fiskeripartnerskabsaftale med dertil hørende protokol med Ghana. Forhandlingerne skal gennemføres i konsultation med Rådet og i overensstemmelse med et sæt forhandlingsdirektiver. EU har ikke tidligere haft en fiskeripartnerskabsaftale med Ghana.

Kommissionen forventes i udkastet til forhandlingsdirektiver at anføre, at formålet med forhandlingerne er at indgå en fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende protokol, som tager hensyn til den bedste foreliggende videnskabelige rådgivning for at sikre en bæredygtig udnyttelse af fiskebestandene, som er i overensstemmelse med Rådets konklusioner om fiskeripolitikens eksterne dimension af 19.-20. marts 2012. Desuden forventes udkastet til forhandlingsdirektiver at være i overensstemmelse med de generelle principper om bæredygtige fiskeripartnerskabsaftaler i forordningen om den fælles fiskeripolitik (grundforordningen 1380-2013) og at være i overensstemmelse med EU-fiskeriflådens fiskerimuligheder og behov.

Med henblik på at fremme et bæredygtigt og ansvarligt fiskeri, forventes Kommissionen at foreslå følgende forhandlingsmål:

- Der skal sikres adgang til Ghanas fiskezone og de nødvendige fiskeritilladelser til EU-fartøjer, som fisker i den pågældende zone.
- Der skal tages behørigt hensyn til den bedste foreliggende videnskabelige rådgivning med henblik på at sikre og fremme et miljømæssigt bæredygtigt fiskeri, udelukkende målrettet "overskudsressourcer", under hensyntagen til den lokale flåde, der udnytter disse ressourcer, samtidig med, at der tages særligt hensyn til, at de pågældende bestande er stærkt vandrende.
- Der bør etableres en sektorpolitisk dialog for at fremme indførelsen af en ansvarlig fiskeripolitik i tråd med landets udviklingsmål, især for så vidt angår administration, fiskerikontrol og -overvågning og videnskabelig rådgivning.
- Der skal inkluderes en klausul om konsekvenserne i tilfælde af en tilsidesættelse af menneskerettighederne og de demokratiske principper.
- Aftalen skal indeholde en eksklusivitetsklausul, som sikrer, at kun EU-fartøjer, som har tilladelse hertil i overensstemmelse med aftalens og fiskeriprotokollens bestemmelser, kan fiske i Ghanas farvande.

Fiskeriprotokollen forventes særligt at definere:

- fiskerimulighederne
- den finansielle kompensation og betingelserne for betalinger og
- mekanismerne med henblik på implementering af sektorstøtten.

EU har i forvejen fiskeripartnerskabsaftaler i det vestafrikanske område. En ny aftale med Ghana vil således kunne indgå i et netværk af tunaftaler i området.

Både EU og Ghana er medlemmer af den Internationale Kommission for Bevarelse af Atlantisk Tun (ICCAT), som vedtager anbefalinger for forvaltningen af tun og tunlignende bestande i området.

Ex-ante evalueringsrapport vedrørende fiskeripartnerskabsaftalen

Der er udarbejdet en evalueringsrapport om indgåelse af en eventuel fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende protokol mellem EU og Ghana. Evalueringsrapporten er fremsendt fra Kommissionen til Rådet i september 2016. Rapporten er udarbejdet af uafhængige konsulenter og indeholder en forudgående evaluering med henblik på at give Kommissionen mandat til at forhandle en eventuel bæredygtig fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende protokol med Ghana. Rapporten giver et overblik over de miljømæssige, økonomiske og politiske forhold i Ghana, en præsentation af fiskeri- og ressourceforvaltningen og den nuværende udnyttelse af lokale og udenlandske flåder, samt data om fiskeri, forarbejdning og handel. Rapporten indeholder også nogle konklusioner og anbefalinger.

Det fremgår af rapporten, at i alt 44 "industrielle" fiskerfartøjer havde tilladelse til at fiske efter tun i Ghanas farvande i 2015, herunder var 18 udenlandske. Blandt de udenlandske tunfiskerfartøjer var der 13 EU-fiskerfartøjer (4 fra Spanien og 9 fra Frankrig), som fiskede efter tun på private licenser i Ghanas farvande.

Primært tre tropiske tunarter fiskes i Ghanas farvande. Det drejer sig om bugstribet bonit, gulfinnet tun og storøjet tun. Det fremgår af evalueringsrapporten, at bugstribet bonit ikke vurderes overfisket i forhold til maksimalt bæredygtigt udbytte for bestanden (B_{msy}) eller genstand for overfiskeri (F_{msy}), mens storøjet tun og gulfinnet tun vurderes som overfiskede og kan være genstand for overfiskeri. Udenlandske fartøjer har primært fisket gulfinnet tun.

Rapporten identificerer to muligheder:

- 1) Ingen bæredygtig fiskeripartnerskabsaftale og dermed lade det være op til individuelle fartøjsejere at forhandle adgang til Ghanas farvande.
- 2) En bæredygtig fiskeripartnerskabsaftale med Ghana for ca. 13 notfartøjer med finansielle bidrag for adgang og sektorstøtte samt en blandet komité, som kan overvåge implementeringen.

Det konkluderes i rapporten, at der er nogle risici relateret til option 2, herunder lavt udbytte for anvendelse af EU-midler, hvis udnyttelsen af fiskerimulighederne er lav. De samlede mål for bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcer, gennemsigtighed, overvågning og kontrol af tunfiskeri, finansiell stabilitet, juridisk sikkerhed for EU's operatører, styrket samarbejde mellem EU og Ghana (herunder på regionalt niveau og ICCAT niveau) og menneskerettigheder og demokratiske principper vil imidlertid mere sandsynligt kunne opnås under option 2 end under option 1. Samlet set anbefales option 2 derfor i rapporten.

Supplerende oplysninger

Det fremgår af den seneste rapport fra den videnskabelige komité i ICCAT fra oktober 2016, at bestanden af gulfinnet tun vurderes at være under niveauet for maksimalt bæredygtigt udbytte (B_{msy}). Samtidigt vurderes fiskeritrykket for gulfinnet tun at være mindre end niveauet for maksimalt bæredygtigt udbytte (F_{msy}). For storøjet tun og bugstribet bonit er der ikke ændring i bestandsvurderingen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til henstilling om at indlede forhandlinger. Forslag til endelig indgåelse af nye fiskeripartnerskabsaftaler med tilhørende protokol kan først vedtages af Rådet efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Forslaget om indledning af forhandling om en ny protokol har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser. En eventuel indgåelse af en ny protokol vil kunne forventes at have en, yderst begrænset, indvirkning på EU-budgettet. Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, og bidrager derfor proportionalt med finansieringen til en eventuel fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende protokol.

Høring

Sagen har været i høring i § 5-udvalget (fiskeri), hvor der ikke er indkommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at henstillingen kan vedtages med kvalificeret flertal i Rådet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

For så vidt angår fiskeripartnerskabsaftaler henholder regeringen sig til principperne, der blev fremlagt på samrådet om fiskeripartnerskabsaftaler i Folketingets Fødevarerudvalg, den 12. januar 2011, det vil sige:

- forbedrede videnskabelige bestandsvurderinger,

- styrket kontrol, herunder fremme af regionalt samarbejde,
- krav til overholdelse af menneskerettigheder og demokratisk udvikling, herunder fremme af opbygning af høringsprocesser,
- størst mulig sikkerhed for, at EU's midler anvendes til de formål, som er opstillet i aftalerne og
- størst mulig åbenhed i forbindelse med aftalernes indgåelse og evaluering.

Regeringen lægger vægt på, at fiskeri under fiskeripartnerskabsaftalerne alene må foregå på et overskud af fiskeressourcer.

Regeringen arbejder desuden for, at midlerne inden for rammerne af fiskeripartnerskabsaftalerne kommer lokalbefolkningen til gode. Endvidere lægges der vægt på en opretholdelse af en eksklusivitetsklausul, som sikrer, at EU-fartøjer, når der foreligger en fiskeripartnerskabsaftale med et tredjeland, alene kan fiske i det pågældende land inden for rammerne af aftalen og ikke indgå private aftaler om fiskerimuligheder uden for aftalens rammer.

Desuden lægger regeringen vægt på, at den nye fiskeriprotokol opfylder de generelle principper om fiskeripartnerskabsaftaler, der fremgår af Rådets konklusioner om fiskeripolitikens eksterne dimension af 19.-20. marts 2012 og er i overensstemmelse med de generelle principper om bæredygtige fiskeripartnerskabsaftaler i forordningen om den fælles fiskeripolitik (grundforordningen).

Regeringen lægger ligeledes vægt på, at fiskeri i området er omfattet af forvaltningsforanstaltninger, som vedtages inden for rammerne af den Internationale Kommission for Bevarelse af Atlantisk Tun (ICCAT).

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

7. Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EU) nr. 1370/2013 om foranstaltning til fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter KOM (2016) 653

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har som opfølgning på Domstolens afgørelse (sag C-113/14) om anvendelse af TEUF artikel 43, stk. 3 i forhold til bestemmelser om referencetærskler for priserne på landbrugsprodukter fremlagt forslag til ændring af forordning 1370/2013 om foranstaltning til fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2016) 653 af den 6. oktober 2016 fremsendt forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EU) nr. 1370/2013 om foranstaltning til fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter. Forslaget er oversendt til Rådet den 6. oktober 2016 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Formål og indhold

Artikel 7 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 1308/2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter fastlægger referencetærskler for priserne på diverse landbrugsprodukter. Denne er

suppleret af artikel 2 i Rådets forordning 1370/2013 om fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter, som omhandler priser ved offentlig intervention.

I forbindelse med tilblivelsen af forordning 1308/2013 var der uenighed mellem EU-institutionerne om, hvorvidt bestemmelserne om referencetærskler skulle vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure. Det vil sige af Europa-Parlamentet og Rådet (artikel 43, stk. 2, TEUF), eller om de skulle vedtages af Rådet alene (artikel 43, stk. 3, TEUF). Et kvalificeret flertal i Rådet efterkom Europa-Parlamentets krav om, at referencepriserne – der nu blev benævnt ”referencetærskler” – blev vedtaget i 1308/2013 som artikel 7. Tyskland stemte derfor imod forslaget, mens Storbritannien undlod at stemme. Begge forordninger blev vedtaget i december 2013.

På baggrund af ovenstående anlagde Tyskland støttet af Storbritannien og Tjekkiet i marts 2014 en sag mod Europa-Parlamentet og Rådet støttet af Kommissionen. Domstolen skulle således tage stilling til, om det var korrekt, at bestemmelserne om referencetærskler blev vedtaget efter den almindelige lovgivningsprocedure, eller om de skulle være vedtaget af Rådet alene (sag C-113/14).

Ved dom afsagt den 7. september 2016 gav Domstolen Tyskland medhold i, at artikel 7 i forordning 1308/2013 burde have været vedtaget med hjemmel i artikel 43, stk. 3, TEUF. Ifølge denne er det Rådet, der vedtager foranstaltninger vedrørende fastsættelse af priser, afgifter, støtte og kvantitative begrænsninger. Selvom artikel 7 i 1308/2013 bruger betegnelsen ”referencetærskler”, er der ifølge Domstolen reelt tale om priser. Derfor annullerede Domstolen artikel 7 i 1308/2013 og den supplerende artikel 2 i 1370/2013.

Da Domstolen opretholdt retsvirkningerne af de annullerede bestemmelser i begge retsakter i en periode på højst fem måneder efter datoen for domsafsigelsen, er det derfor nødvendigt før udgangen af denne periode (7. februar 2017) at ændre Rådets forordning 1370/2013 ved at indsætte de bestemmelser om referencetærskler og interventionsprisniveauet, som Domstolen annullerede i 1308/2013, og ved at foretage visse konsekvenstilpasninger.

På den baggrund har Kommissionen fremsat et forslag til ændring af rådsforordning 1370/2013. Den tidligere artikel 7 i forordning 1308/2013 – referencetærskler – indsættes som artikel 1a. Der er ikke ændret i selve referencetærskel-værdierne. Det angives specifikt, at en opdatering af referencetærsklerne, skal ske i overensstemmelse med procedure fastsat i artikel 43, stk. 3, TEUF. Den nye artikel 2 i forslaget – offentlige interventionspriser – er konsekvensrettet i forhold til tidligere henvisninger til forordning 1308/2013. Der er ikke tale om substansændringer af lovgivningen på området.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet det sammenskriver og reviderer eksisterende EU lovgivning. Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Forordningsændringen vil være direkte gældende i Danmark. Der forventes ikke ændringer af dansk lovgivning som følge heraf.

Konsekvenser

Da der ikke er tale om substansændringer forventes der ikke statsfinansielle, lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser.

Høring

Sagen har været i høring i §2-udvalget (landbrug), hvor der ikke er indkommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til forslaget fra et kvalificeret flertal i Rådet, idet en række medlemsstater dog ønsker at opdatere og tilpasse referencetærsklerne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter en vedtagelse af forslaget. For ikke at skabe unødigt usikkerhed for landmændene arbejder regeringen for, at ændringer som følge af dommen gennemføres hurtigst muligt. Regeringen arbejder endvidere for, at drøftelserne af referencetærsklerne ikke genåbnes, idet dette vil være en genåbning af det politiske kompromis om 2013-reformen.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.